

7.9.2015

B8-0841/2015

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl ES vaidmens Artimųjų Rytų taikos procese
(2015/2685(RSP))

Hilde Vautmans, Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Gérard Deprez, Marielle de Sarnez, Marian Harkin, Filiz Hysmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Pavel Telička, Ivo Vajgl
ALDE frakcijos vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl ES vaidmens Artimųjų Rytų taikos procese (2015/2685(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Artimųjų Rytų taikos proceso,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų tarybos 2015 m. liepos 20 d. išvadas dėl Artimųjų Rytų taikos proceso,
 - atsižvelgdamas į Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimą, įsteigiantį Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Izraelio Valstybės asociaciją,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Komisijos pirmininko pavaduotoja ir Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausioji įgaliotinė) 2014 m. lapkričio mėn. eidama šias pareigas pirmą kartą atvyko oficialaus vizito į Izraelį ir Palestiną ir taip pat buvo pirmoji vyresnioji ES pareigūnė, kuri apsilankė po to, kai 2015 m. gegužės mėn. buvo suformuota naujoji Izraelio vyriausybė; kadangi vyriausioji įgaliotinė keletą kartų parodė esanti įsipareigojusi atnaujinti ir sustiprinti Sąjungos vaidmenį taikos procese;
- B. kadangi 2015 m. balandžio mėn. vyriausioji įgaliotinė paskyrė naują ES specialųjį įgaliotinį Artimųjų Rytų taikos procese (toliau – ES specialusis įgaliotinis);
- C. kadangi Sąjunga yra didžiausia pagalbos palestiniečiams teikėja ir taip pat didžiausia Izraelio prekybos partnerė, o Izraelis gali naudotis ES lėšomis pagal programą „Horizontas 2020“ ir yra susitarimų dėl žemės ūkio, pramonės ir vaistų šalis;
- D. kadangi laikotarpis, kurio metu Europos diplomatai atliko stebėtojo vaidmenį, turėtų baigtis;
- E. kadangi Sąjunga mano, kad, norint užtikrinti taiką Artimuosiuose Rytuose, reikia visa apimančio regioninio sprendimo;
- F. kadangi Sąjunga ne kartą patvirtino savo paramą dviejų valstybių sambūviu grindžiamam sprendimui, pagal kurį taikiai ir saugiai viena šalia kitos egzistuos Izraelio Valstybė su saugiomis ir pripažintomis sienomis ir nepriklausoma, demokratinė, vientisa ir gyvybinga Palestinos Valstybė, ir pareiškė, kad nebus pripažįstami jokie iki 1967 m. nustatyti sienų, be kita ko, Jeruzalės, kaip abiejų valstybių sostinės, atžvilgiu, pakeitimai, išskyrus tuos, dėl kurių šalys susitarė;
- G. kadangi palestiniečių ir jų teisių apsauga Vakarų Krante, ypač C zonoje, ir Rytų Jeruzalėje yra itin svarbi siekiant užtikrinti dviejų valstybių sambūviu grindžiamo sprendimo įgyvendinamumą;
- H. kadangi šiuo metu tam tikros valstybės narės pradėjo Palestinos Valstybės pripažinimo procesą;

- I. kadangi izraeliečių gyvenvietės pagal tarptautinę teisę yra neteisėtos ir sudaro didelę kliūtį siekiant taikos;
- J. kadangi okupacija trunka ilgiau nei 50 metų, o I Oslo susitarimai pasirašyti 1993 m.;
- K. kadangi suformavus naująją Izraelio vyriausybę atsirado galimybių atnaujinti Artimųjų Rytų taikos procesą;
- L. kadangi JT Saugumo Taryba deda nuolatinės pastangas, kad būtų atnaujintos Izraelio ir Palestinos taikos derybos;

Europos taikos iniciatyva

- 1. mano, kad Sąjunga, jeigu ji nori atlikti svarbų vaidmenį užtikrinant taiką šiame regione, turi priimti lemiamą sprendimą; todėl palankiai vertina tai, kad vyriausioji įgaliotinė paskyrė ES specialųjį įgaliotinį Artimųjų Rytų taikos procese, ir vertina tai kaip aiškų ES veiklos regione ženklą;
- 2. pabrėžia, kad Sąjunga turėtų prisidėti siekiant visa apimančių, ilgalaikių ir taikių sprendimų, kaip buvo pastarojo meto susitarimo dėl Irano branduolinės programos atveju;
- 3. primena valstybėms narėms, kad jų pagrindinė pareiga – aktyviai prisidėti formuojant bendrą Europos poziciją dėl to, kaip spręsti su Artimųjų Rytų taikos procesu susijusias problemas, ir susilaikyti nuo vienašalių Europos veiksmus silpninančių iniciatyvų; pabrėžia, kad Europos valstybių ir vyriausybių vadovai negali prašyti, kad Sąjunga imtųsi aktyvių veiksmų regione, jei jų skirtingos pozicijos trukdo Sąjungai laikytis vieningos pozicijos vyriausiosios įgaliotinės vardu;
- 4. pabrėžia, kad įgyvendinant abiejų šalių teisėtus lūkesčius reikia siekti visuotinės taikos, be kita ko, atsižvelgiant į smarkiai prastėjančią padėtį regione ir jos šalutinį poveikį;
- 5. todėl ragina valstybes nares bendradarbiauti su ES specialiuoju įgaliotiniu rengiant Europos taikos iniciatyvą, kuri turėtų būti pradėta, jei JT Saugumo Tarybos dedamos nuolatinės pastangos priimti rezoliuciją, kuria šiam procesui būtų sukurta sistema, neatneš rezultato;
- 6. primygtinai ragina vyriausiąją įgaliotinę ir ES specialųjį įgaliotinį geriau pasinaudoti ES ir jos valstybių narių politiniais ryšiais ir institucijų praktine patirtimi, nes jie grindžiami Europos geografiniu artumu, istoriniais ryšiais ir glaudžiais ekonominiais mainais su Artimųjų Rytų regionu, siekiant užtikrinti aktyvesnį ir veiksmingesnį politinį vaidmenį Izraelio ir Palestinos – platesniame kontekste arabų valstybių ir Izraelio – taikos procese;

Naujasis Ketvertas

- 7. mano, kad Sąjunga turėtų atlikti pagrindinį vaidmenį iš naujo nustatant Ketverto tikslus ir pobūdį;

8. šiuo atžvilgiu palankiai vertina vyriausiosios įgaliotinės ketinimą labiau įtraukti arabų valstybes į taikos procesą, kad jos prisidėtų prie Ketverto užduočių, ir paskirti ES specialųjį įgaliotinį Sąjungos pasiuntiniu Ketverto klausimais;
9. mano, kad Ketverto tikslai turėtų būti iš naujo sutelkti į politinio konflikto sprendimo ieškojimą;

Sąjungos teisės įgyvendinimas

10. ragina visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti galiojančius Sąjungos teisės aktus bei ES ir Izraelio dvišalius susitarimus, taip pat susijusį kontrolės mechanizmą – technines priemones – taip, kad izraeliečių gyvenviečių gaminiai negalėtų būti importuojami į Europos rinką taikant lengvatinį prekybos režimą pagal ES ir Izraelio asociacijos susitarimą;
11. ragina Europos išorės veikslių tarnybą ir Komisiją patikrinti vietoje visus įtariamus ES finansuotų objektų ir projektų okupuotose teritorijose sunaikinimo ir sugriovimo atvejus ir apie rezultatus pranešti Parlamentui;

Sąjungos kompetencijos naudojimas

12. primygtinai ragina Sąjungą ir toliau teikti didelę finansinę paramą Palestinos žmonėms ir padėti kuriant Palestinos Valstybę, taip pat užtikrinti geresnę ES lėšų kontrolę, kad nebūtų galima jų skirti – tiesiogiai arba netiesiogiai – teroristų organizacijoms ar jų veiklai finansuoti; ragina padidinti ES finansinę paramą Jungtinių Tautų paramos ir darbo agentūrai Palestinos pabėgėliams Artimuosiuose Rytuose (JTPDO), tuo pačiu pabrėždamas, kad reikia spręsti esminę problemą, susijusią su Palestinos pabėgėliais;
13. pripažįsta, kad Izraelis šiuo metu teikia pagalbą Gazos Ruožui, ir ragina Egiptą suteikti galimybę laisvai teikti pagalbą, kuri yra bent jau panašaus pobūdžio;
14. pakartoja savo raginimą skubiai atstatyti ir atkurti Gazos Ruožą po 2014 m. vasaros karo; pabrėžia, kad tai turėtų būti ES ir tarptautinės bendruomenės humanitarinės pagalbos prioritetasis, todėl primygtinai ragina valstybes nares tesėti žodį ir remti rekonstrukcijai būtinų medžiagų stebėsenos ir kontrolės trišalį mechanizmą;
15. dar kartą ragina Izraelio valdžios institucijas nedelsiant nutraukti Gazos blokadą ir užtikrinti, kad sienos perėjimo punktai būtų visiškai atidaryti;
16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Jautinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, Artimųjų Rytų ketverto atstovui, Knesetui ir Izraelio vyriausybei, Palestinos Administracijos prezidentui ir Palestinos įstatymų leidžiamajai tarybai.